

2022. évi LXV. törvény

a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről¹

Hatályos: 2023. 07. 01. –

Az Országgyűlés annak érdekében, hogy a Közös Agrárpolitika pénzügyi alapjaiból, valamint a nemzeti költségvetésből nyújtott agrártámogatások végrehajtásával összefüggő alapelveket, egységes intézményi, információs és eljárási kereteket megállapítsa, a következő törvényt alkotja:

1. A törvény alapelvei

1. § A támogató az európai uniós és a nemzeti forrásból folyósított támogatások igénybevételének és a közös agrárpolitika egyéb támogatás kifizetésével nem járó piacsabályozási intézkedéseiben (a továbbiakban együtt: intézkedés) való részvételhez kapcsolódó információhoz való egyenlő hozzájutási esélyek biztosítása mellett megadja a kedvezményezett részére a vonatkozó nemzeti jogszabályok és európai uniós jogi aktusok, valamint egyéb rendelkezések megtartásához szükséges tájékoztatást, és lehetővé teszi az intézkedésekben való részvétel európai uniós jogi aktusokon, nemzeti jogszabályokon és egyéb rendelkezéseken alapuló rendjének megismerését.

2. § A támogató megkülönböztetés nélkül, az adott intézkedésre vonatkozó európai uniós jogi aktusoknak és nemzeti hatáskörben kiadott jogszabályoknak, továbbá az ezeken alapuló más rendelkezéseknek megfelelően, valamint a támogatási cél megvalósítását és rendeltetését elősegítő módon jár el az e törvény hatálya alá tartozó intézkedések során.

3. § E törvényen alapuló eljárásban (a továbbiakban: eljárás) tilos minden olyan különbségtétel, kizárás vagy korlátozás, amelynek célja vagy következménye a törvény előtti egyenlő bánásmód megsértése, az eljárás bármely résztvevője e törvényben biztosított jogának csorbitása.

4. § A támogató a hatáskörének gyakorlásával nem élhet vissza, hatásköre gyakorlása során a szakszerűség, az egyszerűség és a kedvezményezettrel való együttműködés követelményeinek megfelelően köteles eljárni. A támogató jóhiszeműen, a jogszabály keretei között a kedvezményezett jogát és jogos – ideértve gazdasági – érdekét szem előtt tartva, az eljárásban érintett kiskorú érdekeinek fokozott figyelembevételével jár el.

5. § (1) A kedvezményezettet megilleti a tisztességes eljáráshoz való jog. A kedvezményezett jogainak gyakorlása és kötelezettségeinek teljesítése során köteles jóhiszeműen eljárni, valamint elősegíteni a törvény végrehajtásában közreműködő szervek, szervezetek feladatainak végrehajtását. A kedvezményezett magatartása nem irányulhat a támogató megtévesztésére vagy a döntéshozatal, illetve a végrehajtás indokolatlan késleltetésére. A kedvezményezett jóhiszeműségét az eljárásban vélelmezni kell, a rosszhiszeműség bizonyítása a támogatót terheli.

(2) A támogató eljárása során a kedvezményezett a támogatási feltétellel összefüggésben őt terhelő kötelezettség alól egyedi méltányosság alapján történő mentesítésének nincs helye.

6. § Annak érdekében, hogy az eljárások ténylegesen a jogszabályokban vagy pályázati felhívásokban meghatározott célok megvalósítását szolgálják, a támogató megteremti és biztosítja a szabálytalanságok elleni hatékony fellépéshez szükséges feltételeket.

7. § A kedvezményezettek, a támogató és a törvény végrehajtásában közreműködő szervek, szervezetek kötelesek egymással, az Európai Unió illetékes szerveivel, szervezeteivel együttműködni. Ez az együttműködés kiterjed az egyes feladatok európai uniós jogi aktusokban, valamint a jogszabályokban foglaltak szerint történő végrehajtására, az együttműködő felek közötti, szükséges és célhoz kötött adatszolgáltatásra, az ellenőrzések végrehajtásához szükséges feltételek megteremtésére.

8. § Az eljárás hivatalos nyelve a magyar. A magyar nyelvet nem ismerő kedvezményezett – a fordítási és tolmácsolási költség előlegezése és viselése mellett – kérheti, hogy a hatóság bírálja el az anyanyelvén vagy valamely közvetítő nyelven megfogalmazott kérelmét.

9. § A törvény és a végrehajtására kiadott jogszabályok rendelkezéseit a Közös Agrárpolitikára (a továbbiakban: KAP) vonatkozó európai uniós jogi aktusokra figyelemmel kell alkalmazni és értelmezni.

2. Értelmező rendelkezések

10. § (1) E törvény alkalmazásában:

1. *adatkezelő*: a Nemzeti Irányító Hatóság, a Nemzeti Kifizető Ügynökség, a közreműködő szervezet valamint az együttműködő szervezet;

2. *agrártámogatási jogviszony*: e törvény alapján a támogató és a kedvezményezett között létrejövő valamennyi jogviszony, ideértve a kifizetéssel nem járó intézkedéseket és az abban való részvételt is;

3. *állatlétszámhoz kötött támogatási jogosultság*: a közvetlen támogatásokhoz kapcsolódó intézkedések keretében a kedvezményezett számára megállapított olyan vagyoni értékű jog, amelynek azonosítását és nyilvántartását jogszabály írja elő, és amely a támogatás igénybevételének szükséges feltétele;

4.² *beruházás*: a számvitelről szóló törvény és a személyi jövedelemadóról szóló törvény által befektetett eszközként aktíválhatónak minősített ráfordítások összessége, valamint az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló [2009. évi XXXVII. törvény 53. §-ában](#) meghatározott erdőnevelésnek minősülő tevékenységek, azzal, hogy a társasági tulajdon, illetve szavazati jog megszerzésére fordított összeg csak abban az esetben minősül beruházásnak, ha a támogatás igénybevételi feltételeit megállapító jogszabály ezt kifejezetten lehetővé teszi;

5. *egyéb szervezet*: támogatásban nem részesülő, de az eljárásban részt vevő;

6. *feltételelesség*: a közvetlen mezőgazdasági támogatások, valamint egyes vidékfejlesztési támogatások igénylése esetén betartandó, a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2021/2115/EU (2021. december 2.) európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: KAP I rendelet) 12. cikke és III. melléklete, valamint a feltételelességről szóló jogszabály szerinti egységes feltételrendszer;

7. *folyamatban lévő eljárás*: a kérelemre vagy hivatalból indult, véglegessé vált döntéssel még le nem zárt eljárás;

8. *hatáskörrel rendelkező hatóság*: a feltételelesség körébe tartozó előírások és követelmények ellenőrzését, igazolását végző szerv;

9.³ *intézkedés*: a KAP Stratégiai Terv által tartalmazott egyes beavatkozások, valamint nemzeti hatáskörben nyújtott egyes agrártámogatások és egyéb, támogatás kifizetésével nem járó piacsabályozási beavatkozások;

10. *irat*: a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló törvény szerinti irat, ideértve a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti okirat, közokirat és magánokirat, illetve az egyes intézkedésekkel kapcsolatban keletkezett egyéb iratok;

11. *KAP Stratégiai Terv*: a KAP I rendelet 104. cikke szerinti tagállami tervezési dokumentum;

12. *kedvezményezett*:

a) az a természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely támogatást igényel, támogatásra, intézkedésben való részvétellel jogosult, valamint ezekkel összefüggésben befizetésre, adatszolgáltatásra kötelezett, illetve akit vagy amelyet a támogató ellenőrzés alá vont;

b) az egyéb szervezet fogalomkörébe tartozó eljárásban részt vevő,

c) a (2) bekezdés szerinti nyilvántartás szempontjából a meghatalmazott;

13. *mezőgazdasági célú csekély összegű támogatások*:

a) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló 1407/2013/EU (2013. december 18.) bizottsági rendelet szerinti vidékfejlesztési, erdészeti vagy vadgazdálkodási célú általános csekély összegű támogatás,

b) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a mezőgazdasági ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló 1408/2013/EU (2013. december 18.) bizottsági rendelet szerinti mezőgazdasági csekély összegű támogatás;

c) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a halászati és akvakultúraágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló 717/2014/EU (2014. június 27.) bizottsági rendelet szerinti halászati csekély összegű támogatás;

14. *mezőgazdasági üzem*: a KAP I rendelet 3 cikk 2. pontja szerinti fogalomnak megfelelő gazdálkodási egység;

15. *mezőgazdasági vagyoni értékű jog*: közvetlen támogatási intézkedésekhez kapcsolódó átmeneti nemzeti támogatások keretében a kedvezményezett számára megállapított olyan vagyoni értékű jog, melynek feltételeit, azonosítását és nyilvántartását jogszabály írja elő, és amely a támogatás igénybevételének szükséges feltétele;

16. *monitoring*: a KAP I rendelet 7. cikk szerint meghatározott mutatókra vonatkozóan végrehajtott, az intézkedések megkezdésekor, valamint a célokhoz, mérföldkövekhez viszonyított előrehaladásának, hatásának rendszeres vizsgálata és értékelése, figyelemmel a KAP I rendelet 132. cikkében foglaltakra;

17. *monitoring-adatgyűjtés*: a KAP I rendelet 7. cikke szerint meghatározott mutatókra vonatkozóan végrehajtott, az intézkedések megkezdésekor, valamint a célokhoz, mérföldköveihez viszonyított előrehaladásának, hatásának mérésére szolgáló a 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a KAP stratégiai tervek értékelése, valamint a monitoringhoz és értékeléshez szükséges információnyújtás tekintetében történő végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 2022/1475/EU (2022. szeptember 6.) bizottsági rendelet szerinti adatok rendszeres gyűjtése;

18. *monitoringrendszer*: a monitoringtevékenység folytatása céljából létrehozott intézmények, szervezetek, eszközök és eljárásrendek, valamint ezek együttes működtetése érdekében folytatott eljárások összessége;

19. *szabálytalanság*: a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2021/2116/EU (2021. december 2.) európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: KAP II rendelet) 2. cikk a) pontja szerint megállapított tényállás;

20. *szociális feltételelesség*: a KAP I rendelet 14. cikke szerinti követelmény;

21. *támogató*:

a)⁴ az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap tekintetében a jogi szabályozás során a Nemzeti Irányító Hatóság, az eljárás során a Nemzeti Kifizető Ügynökség, valamint egyes jogszabályban meghatározott esetekben a támogatási döntés meghozataláig a Nemzeti Irányító Hatóság, ezt követően a Nemzeti Kifizető Ügynökség,

- b) az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap egyes piaci és a KAP II rendelet 5. cikk (2) bekezdés b) pontja szerinti ágazatokra vonatkozó egyes intézkedései tekintetében a jogi szabályozás és az intézkedésben való részvételre jogosultság megállapítása során, valamint támogatás megállapítása esetén a támogatási döntés meghozataláig a Nemzeti Irányító Hatóság, az eljárás során a Nemzeti Kifizető Ügynökség,
- c) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap tekintetében a támogatási döntés meghozataláig a Nemzeti Irányító Hatóság, ezt követően a Nemzeti Kifizető Ügynökség,
- d) a kizárólag nemzeti hatáskörben nyújtott támogatások tekintetében a jogi szabályozás során az agrárpolitikáért felelős miniszter, az eljárás során a Nemzeti Kifizető Ügynökség;

22. területi monitoring: a KAP II rendelet 65. cikk (4) bekezdés b) pontja szerinti eljárás.

(2) A Kedvezményezett Nyilvántartási Rendszer (a továbbiakban: KNYR) az eljárásokban részt vevő kedvezményezettek törzsadatainak, elérhetőségük és működésük ellenőrzésére szolgáló adatainak nyilvántartási rendszere, amely tekintetében e törvény alkalmazásában:

- a) *törzsadat*: a 21. § (1) bekezdés szerinti adatok;
- b) *támogatási azonosító*: a KNYR keretében megállapított, a kedvezményezett beazonosítását szolgáló szám;
- c) *kérelemre nyilvántartásba vett kedvezményezett*: a KNYR-ben beazonosított és támogatási azonosítóval rendelkező kedvezményezett, aki, vagy amely kérte a nyilvántartásba vételét;
- d) *hivatalból nyilvántartásba vett kedvezményezett*: a KNYR-ben beazonosított és támogatási azonosítóval rendelkező személy, akit, vagy amelyet a KNYR-t kezelő szerv nem kérelemre indult eljárás során vett nyilvántartásba, továbbá akinek, vagy amelynek KNYR-ben való nyilvántartásba vétele a nem kérelemre induló eljárás során a jogszabályban meghatározott feladatok végrehajtásához szükséges.

3. A törvény hatálya

11. § (1) E törvény hatálya kiterjed:

- a) az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapról (a továbbiakban: EMGA),
- b) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapról (a továbbiakban: EMVA), [a továbbiakban a) és b) pont együtt: KAP Alapok], és
- c) az Európai Unió általános költségvetéséből
- 2023–2027 programozási időszakban finanszírozott intézkedésekkel összefüggő eljárásokra, beleértve egyes, kifizetéssel nem járó EMGA piaci intézkedéseket is.

(2) E törvény rendelkezéseit kell alkalmazni a nemzeti költségvetésből finanszírozott intézkedésekkel összefüggő eljárásokra.

(3) E törvény rendelkezéseit kell alkalmazni

- a) exportbizonyítvány kiállítása iránti kérelem,
- b) másik tagállamban kiállított exportbizonyítvány alapján export-visszatérítés iránti kérelem,
- c) export-visszatérítés megállapítására szolgáló eljárás keretében ajánlat, valamint
- d) intervenció felvásárlási, tárolási vagy értékesítési eljárás során ajánlat benyújtásával kezdeményezett eljárásra.

(4) Ha törvény másként nem rendelkezik, a vámszabad területre is e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(5)⁵ E törvény rendelkezéseit kell alkalmazni

- a) a Magyarország területén gazdasági tevékenységet folytató
- aa) lakóhellyel, tartózkodási hellyel rendelkező – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – tizenhatodik életévét betöltött természetes személy, valamint
- ab) székhellyel, telephellyel rendelkező jogi személy vagy egyéb szervezet egyes intézkedésekben való részvételének rendjére, továbbá
- b) a támogatásokkal összefüggő egyes eljárásokban érintett egyéb személy vagy szervezet tekintetében.

4. KAP Alapok szervezete

12. § (1) A Nemzeti Irányító Hatóság a KAP I rendelet 123. cikke szerinti feladatot ellátó agrárpolitikáért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter). A Nemzeti Irányító Hatóság feladatait, felelősségének fenntartása mellett közreműködő szervezetnek, jogszabályban meghatározottak szerint átadhatja.

(2) Az illetékes hatóság a KAP II rendelet 8. cikke szerinti akkreditációs feladatot ellátó miniszter.

(3) A Nemzeti Kifizető Ügynökség a KAP II rendelet 9. cikke szerinti feladatot ellátó szervezet. A Nemzeti Kifizető Ügynökség feladatait, felelősségének fenntartása mellett jogszabályban és megállapodásban rögzítettek szerint együttműködő szervezetnek átruházhatja.

(4) A tanúsító szerv a KAP II rendelet 12. cikke szerinti feladatot ellátó szervezet.

(5) A Nemzeti KAP-hálózat a KAP I rendelet 126. cikke szerinti feladatot jogszabályban foglaltak szerint ellátó szervezet.

(6) A Nemzeti KAP Monitoring Bizottság a KAP I rendelet 124. cikke szerint létrehozott és működő bizottság, amelynek összetételére és működési rendjére vonatkozó részletes szabályokat jogszabály állapítja meg.

5. Integrált Igazgatási és Ellenőrzési Rendszer

13. § (1) A támogatói feladatok ellátásához a Nemzeti Kifizető Ügynökség az intézkedésekhez kapcsolódó támogatási adatok kezelésére, ellenőrzésére és a kérelmek egységes benyújtására Integrált Igazgatási és Ellenőrzési Rendszert (a továbbiakban: IIER) működtet, amelyen belül – az adatátadás biztosítása mellett – a következő nyilvántartásokat hozza létre

- a) KNYR,
- b) Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer (a továbbiakban: MePAR),
- c) intervenciók raktárregiszter,
- d) mezőgazdasági célú csekély összegű támogatások rendszere,
- e) monitoringadat-nyilvántartási rendszer,
- f) képzettségi nyilvántartás,
- g) az intézkedések kezelésére szolgáló nyilvántartási és ellenőrzési rendszer.

(2) Az IIER az abban rögzített – más közhiteles nyilvántartásban nem nyilvántartott – adatok, valamint fényképek, kép- és hangfelvételek, ezek metaadatai, valamint ezek készítésének helyére, idejére, valamint irányára vonatkozó adatok tekintetében közhiteles hatósági nyilvántartásnak, a benne keletkezett elektronikus irat hiteles elektronikus dokumentumnak minősül. Az ellenkező bizonyításig vélelmezni kell, hogy ezek az adatok fennállnak és valóságok.

(3) Az intézkedések hatékony végrehajtása érdekében az intézkedések végrehajtása során kezelt adatokból elkülönült nyilvántartásokat lehet létrehozni.

(4) Az (1) bekezdés szerinti adatok nyilvántartásának szükségességét – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – háromévente felül kell vizsgálni.

6. Adatkezelés

14. § (1) Az adatkezelő az eljárás során

- a) a kedvezményezett természetes személy természetes személyazonosító adatait, lakcímadatait, támogatási azonosítóját,
- b) a kedvezményezettre vonatkozóan keletkezett adatokat,
- c) a monitoringadatokat, valamint
- d) a kedvezményezett ellenőrzése során harmadik személyről nyert – személyes adatként az a) pont szerinti – adatokat

[az a)–d) pontok a továbbiakban együtt: támogatási adat] az adott intézkedésre vonatkozóan a végrehajtásához való jog elévüléséig kezelheti.

(2) Az adatkezelő a törvényben meghatározott más szerv, illetve szervezet nyilvántartásából átvett adatot csak a kedvezményezett személyazonosításához, a támogatáshoz való jogosultság megállapításához, valamint ellenőrzéshez használhatja fel.

15. § (1) Támogatási titoknak minősül valamennyi, az adatkezelő eljárásában készített vagy rögzített, a (3) bekezdésben meghatározott adatkörön kívüli adat.

(2) Az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazására vonatkozó, a kifizető ügynökségekkel és más szervekkel, a pénzgazdálkodással, a záróelszámolással, az ellenőrzésekkel, a biztosítékokkal és az átláthatósággal kapcsolatos szabályok megállapításáról szóló, 2021. december 21-i (EU) 2022/128 bizottsági rendelet 58. cikk (2) bekezdése alapján, az abban meghatározott intézkedések tekintetében a (3) bekezdés e) pontja támogatási titoknak minősül.

(3) Közérdekből nyilvános adatként nem minősül támogatási titoknak – a (2) bekezdésben foglaltak kivételével – az adatkezelő által kezelt támogatási adatok közül az e törvény alapján az adatkezelő által folyósított, a központi költségvetésből, illetve a KAP Alapokból finanszírozott támogatásban részesülő kedvezményezett

- a) természetes személy családi és utóneve,
- b) nem természetes személy megnevezése,
- c) a támogatás elnevezése, a várható vagy tényleges eredményei,
- d) a támogatás célja,
- e) a támogatás megvalósításának kezdőnapja, befejezésének várható vagy tényleges dátuma,
- f) a folyósított támogatás összege,
- g) az érintett forrás,
- h) a teljes költség, valamint a társfinanszírozási arány,
- i) a megvalósulás helye szerinti település neve,
- j) a beavatkozás típusa,
- k) az érintett egyedi célkitűzés, valamint
- l) a jogosulatlan részvétel, vagy szabálytalanság miatt visszafizetendő támogatás összege.

(4) Az adatkezelő szerv alkalmazottja, volt alkalmazottja, az ellenőrzésbe vagy az eljárásba bevont szakértő és minden más személy, akinek az adatszolgáltatás, -nyilvántartás, -feldolgozás, az ellenőrzés, a támogatás megállapítása, tartozásbeszedés, végrehajtás, illetve statisztikai célú felhasználás során feladataival összefüggésben feladataihoz kapcsolódó támogatási titok vagy törvény által védett adat jut a tudomására, köteles azt megőrizni.

(5) A (4) bekezdésben megjelölt személy megsérti a titoktartási kötelezettséget, ha az adatkezelő szerv által kezelt támogatási titkot illetéktelen személy részére hozzáférhetővé tesz, felhasznál vagy közlést tesz.

16. § (1) A támogatási titok az adatkezelőn kívüli más szerv vagy személy által csak a következő alapos okkal használható fel:

- a) a támogatás ellenőrzése,
- b) az IIER folyamatos informatikai fejlesztése, vagy
- c) a (3)–(5) bekezdésben megjelöltek tájékoztatása.

(2) Az egyes intézkedésekben való részvétellel összefüggő adatot az adatkezelő statisztikai célra felhasználhatja, ha a titoktartási kötelezettség megtartását a feldolgozás során biztosítják és azt a későbbi egyedi azonosításra alkalmatlanná teszi.

(3) Az egyes intézkedésekben való részvétellel összefüggő adatot a hivatalos statisztikai szolgálathoz tartozó szervek hivatalos statisztikai célra, egyedi azonosításra alkalmas módon felhasználhatják, és azt a hivatalos statisztikáról szóló törvény szerint kezelhetik.

(4) A miniszter irányítása alatt álló, gazdasági elemzésekkel foglalkozó intézet megállapodásban rögzített ütemterv szerint jogosult szakpolitikai és gazdaságelemzési feladatainak ellátása céljából, a feladatainak ellátásához szükséges mértékben, egyedi azonosításra alkalmas módon, az agrárgazdasági tevékenységgel össze nem függő személyes adatok kivételével támogatási titok átvételére és kezelésére.

(5) Az adatkezelő az intézkedésben való jogosulatlan részvétel végrehajtásához való jogra vonatkozó elévülési időn belül kérelemre tájékoztatja az adó- és vámhatóságot a támogatási titokról, ha az adó-, vám és egyéb terhek, illetve vámhiány vagy adóhiány feltárását, behajthatóságának megállapítását szolgálja, továbbá vám-, illetve adóigazgatási eljárás lefolytatásához szükséges.

(6) Az adatkezelő tájékoztatja a támogatási titokról – közfeladatának ellátásához szükséges mértékben –:

- a) a bíróságot;
- b) az ügyészséget;
- c) a nyomozó hatóságot;
- d) az illetékes nemzetbiztonsági szerv által engedélyezett megkeresés alapján a törvényben meghatározott feladatkörében eljáró nemzetbiztonsági szolgálatot;
- e) az Állami Számvevőszéket, a Kormány által kijelölt belső ellenőrzési szervezetet, az Európai Csalás Elleni Hivatalt (OLAF), a tanúsító szervet, az adó- és vámhatóságot, ha a tájékoztatás az ellenőrzéshez szükséges;
- f) az Európai Bizottságot, az Európai Számvevőszéket, az Európai Bíróságot;
- g) az illetékes hatóságot;
- h) a költségvetési fejezetet irányító szervet, ha a tájékoztatás az államháztartásról szóló törvény szerinti belső ellenőrzéshez szükséges;
- i) a hatáskörrel rendelkező hatóságot;
- j) a Magyar Államkincstár által működtetett monitoringrendszer;
- k) az utólagos ellenőrzések végrehajtásáért felelős hatóságot, ha az a kedvezményezett intézkedésben való részvételének utólagos ellenőrzésére irányul;
- l) egyéb közfeladatot ellátó szervet, jogszabályban meghatározott, kizárólag a támogatási titok megismerése útján elvégezhető közfeladat ellátása céljából, az e cél eléréséhez feltétlenül szükséges mértékben.

17. § (1) Az adatkezelő részére az intézkedések végrehajtása során a vonatkozó feltételek, illetve kötelezettségek betartásának ellenőrzése, továbbá a kedvezményezettek azonosítása céljából adatokat kell átadni az alábbi nyilvántartásokból:

1. az adó- és vámhatóság által kezelt vámadatbázisból,
2. a nemzeti külkereskedelmi államigazgatási szerv által kezelt importengedély-nyilvántartásból,
3. a szőlőültetvény-kataszterből,
4. az Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszerből,
5. az Országos Erdőállomány Adattárból,
6. a védett és védelemre tervezett természeti területek nyilvántartásából,
7. a 16. § (6) bekezdés j) pontja szerinti monitoringrendszerből,
8. a jogszabály szerint elismert ökológiai termelést ellenőrző szervezet által vezetett, az ökológiai gazdálkodással összefüggő nyilvántartásból,
9. a vetőmag-nyilvántartási rendszerből,
10. a személyek azonosítására a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból,
11. a cégnyilvántartásból,
12. az ingatlan-nyilvántartásból,
13. a földhasználati nyilvántartásból,
14. az Országos Halászati Adattárból,
15. a foglalkoztatásfelügyeleti és munkavédelmi hatóság adatbázisából,
16. az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését ellenőrző közgazgatási szerv által kezelt adatbázisból,
17. az operatív programok információs rendszeréből,
18. az adó- és vámhatóságtól az adózókra vonatkozó adóazonosító nyilvántartásból, továbbá az adó- és vámhatóság által kezelt gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszerére (TEAOR' 08), és a kapcsolt vállalkozásokra vonatkozó adatbázisból, valamint a köztartozás miatt végrehajtási eljárás alatt álló személyekre vonatkozó adatbázisból,
19. a Tenyészet Információs Rendszerből,
20. a Baromfi Információs Rendszerből,

21. az Országos Állategészségügyi Információs Rendszerből,
22. a hatáskörrel rendelkező hatóság nyilvántartási rendszereiből,
23. a nyugdíjbiztosítási nyilvántartásból az ügyfelek sajátjogú nyugellátásáról,
24. az egyéni vállalkozók nyilvántartásából,
25. az adó- és vámhatóság által kezelt jövedéki adatbázisból,
26. a repülőterek üzemeltetőiről, valamint az engedélyköteles vagy bejelentéshez kötött vasúti szolgáltatás végzőiről vezetett nyilvántartásból,
27. a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal által a víziközmű-szolgáltatókról vezetett nyilvántartásból,
28. a rendezett munkaügyi kapcsolati adatokat tartalmazó adatbázisokból,
29. az őstermelők családi gazdaságáról vezetett nyilvántartásból,
30. az Országos Állattenyésztési Adatbázisból,
31. a Nemzeti Génbank Adatbázisból,
32. a köznevelés információs rendszerből,
33. az engedélyezett létesítmények nyilvántartási rendszeréből,
34. az elektronikus közúti áruforgalmi ellenőrző rendszerből,
35. az élelmiszerlánc-felügyeleti információs rendszerből (FELIR),
36. az országos lóinformációs rendszerből (OLIR),
37. szarvasmarha-információs rendszerből (SZIR),
38. az Országos Környezetvédelmi Információs Rendszerből (OKIR),
39. a termékenyítési rendszerből (TER),
40. a szőlőültetvények országos térinformatikai nyilvántartásából,
41. a Kármegállapítási Munkafolyamatokat Támogató Rendszerből (KMTR),
42. a vízjogi engedélyekkel és víztestek állapotával kapcsolatos adatbázisokból (OVF),
43. a Földmegfigyelési Információs Rendszerből (FIR),
44. az Elektronikus Gazdálkodási Naplóból (webGN),
45. a gyümölcsültetvény-kataszterből.

(2) Az elhunyt természetes személy támogatásával összefüggésben az adatkezelő szerv megkeresésére a hagyatéki leltározást végző szerv adatot szolgáltat a hagyatéki leltár készítésének tényéről, valamint a hagyatéki eljárást lefolytató közjegyző nevéről és székhelyéről, a hagyatéki eljárást lefolytató közjegyző pedig tájékoztatja az adatkezelő szervet az azonosításukhoz szükséges természetes személyazonosító adatok feltüntetésével az örökösök személyéről vagy tájékoztatást ad a hagyatéki eljárás megszüntetéséről.

18. § (1) Az adatkezelő a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból e törvényben meghatározott feladata ellátása céljából a KNYR-ben szereplő természetes személy természetes személyazonosító adatai, állampolgársága, lakóhelyének címe, elhalálozására vonatkozó adata igénylésére jogosult.

(2) A Központi Ügyfél-regisztrációs Nyilvántartás vezetéséért felelős szerv az adatkezelő megkeresésére annak törvényben rögzített feladatai ellátása érdekében elektronikus úton kapcsolati kód alkalmazásával megküldi az elektronikus azonosítási szolgáltatás igénybevétele érdekében regisztráló vagy regisztrációjukat megszüntető személyek természetes személyazonosító adatait, állampolgárságára vonatkozó adatát, elektronikus levélcímét és egyedi azonosítóját, a regisztráció és a regisztráció megszüntetésének időpontját, továbbá – ha a természetes személy a Központi Ügyfél-regisztrációs Nyilvántartás regisztrációhoz kapcsolódó tárhellyel rendelkezik – a tárhely létrehozásának tényére vonatkozó adatot.

19. § (1) Az elhunyt természetes személy támogatásával összefüggésben az örökösök személyének felkutatása érdekében az adatkezelő megkeresésére a hagyatéki leltározást végző adatot szolgáltat a hagyatéki leltár készítésének tényéről, valamint a hagyatéki eljárást lefolytató közjegyző nevéről és székhelyéről.

(2) Az adatkezelő megkeresése alapján a hagyatéki eljárást lefolytató közjegyző tájékoztatást ad az azonosításukhoz szükséges természetes személyazonosító adatok feltüntetésével az örökösökről vagy tájékoztatást ad a hagyatéki eljárás megszüntetéséről.

7. Megkeresés

20. § (1) A támogató megkereséssel él más szervhez vagy természetes személyhez (a továbbiakban együtt: megkeresett szerv), ha az előtte folyamatban lévő eljárásban azt

- a) a kedvezményezett jogos érdeke vagy a költségtakarékosság indokolja,
- b) a döntés meghozatalához olyan adat vagy irat szükséges, amellyel a megkeresett szerv rendelkezik, vagy
- c) a jogszabályban meghatározott feltételek igazolása indokolja.

(2) A támogató, valamint a megkeresett szerv a megkeresés teljesítése céljából, az ahhoz szükséges mértékben kezeli a személyes adatokat.

(3) A megkeresett szerv csak akkor tagadhatja meg a megkeresésben foglaltak teljesítését, ha az jogszabályba ütközik. Ha a megkeresés teljesítésére más szerv jogosult, a megkeresett szerv a megkeresést haladéktalanul, de legkésőbb a megkeresés megérkezésétől számított öt napon belül e szervhez továbbítja, és erről egyidejűleg tájékoztatja a támogatót.

(4) A megkeresést a megkeresett szervhez történő beérkezését követően

- a) az (1) bekezdés a) pontjában szabályozott esetben tizenöt napon belül,

b) az (1) bekezdés b) pontjában szabályozott esetben öt napon belül,
c) az (1) bekezdés c) pontjában szabályozott esetben tíz napon belül
kell teljesíteni.

(5) Ha a megkeresett szerv határidőre nem teljesíti a megkeresést, a támogató tájékoztatást kér a megkeresett szervtől ennek okáról. Ha a megkeresett szerv nem teljesíti a tájékoztatást, illetve annak teljesítését továbbra is megtagadja vagy elmulasztja, akkor a támogató jogosult a megkeresett szerv egyidejű értesítése mellett az eljárási cselekményt elvégezni, továbbá ha a megkeresett szerv felügyeleti szervvel rendelkező hatóság, akkor felügyeleti eljárást kezdeményez, egyéb esetben jelzi a mulasztást a szerv vezetőjének.

8. Kedvezményezett Nyilvántartási Rendszer

21. § (1) A kedvezményezett támogatási azonosítójának megállapításához nyilvántartásba kell venni:

a) természetes személy esetén

aa) családi és utónevét,

ab) anyja születési családi és utónevét, és

ac) születési helyét és idejét,

b) nem természetes személy esetén

ba) nevét,

bb) adóazonosító számát, és

bc) székhelyét.

(2) Az intézkedésben való részvétel feltétele – a nyilvántartásba vételre irányuló eljárás kivételével –, hogy a kedvezményezett szerepeljen a kérelem benyújtásakor a KNYR-ben. A nyilvántartásba vétel iránti kérelemnek az (1) bekezdésben foglalt adatok mellett jogszabályban meghatározott további adatokat kell tartalmaznia.

22. § (1) Az eljárásban a kedvezményezett helyett a támogatási azonosítóval rendelkező, az elektronikus kapcsolattartás feltételeinek megfelelő meghatalmazott, vagy a kedvezményezett törvényes képviselője is eljárhat.

(2) A képviseleti jog keletkezése és megszűnése a támogatóval szemben az arra vonatkozó bejelentésnek a támogatóhoz való beérkezése napjától vagy a bejelentésben megjelölt, későbbi időponttól hatályos.

(3) Valamely adott intézkedéssel kapcsolatos eljárás során a kérelem elbírálásának a megkezdését követően a rendelkezési nyilvántartásban a meghatalmazásra vonatkozóan tett új rendelkezést, vagy annak módosítását a támogató csak akkor veszi figyelembe, ha azt a kedvezményezett a támogatónak is bejelenti.

23. § A Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara mint kamarai meghatalmazott az agrártámogatások igénybevételével összefüggő elektronikus ügyintézés során technikai közreműködőként a kedvezményezett képviselőjében eljárhat a jogszabályban meghatározott feltételekkel létrejött, képviseleti jogot létesítő jognyilatkozat alapján.

9. Agrártámogatási jogviszony létrejötte

24. § Az eljárás megindítása kérelemre történik. Az eljárást a támogató saját hatáskörben is elindíthatja. A kérelemről vagy a saját hatáskörben indított eljárásban a támogató döntést hoz vagy adatot igazol.

25. § A támogató – a jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – az egyes intézkedésekkel kapcsolatos támogatási döntéseket jogszabályban vagy pályázati felhívásban rögzített feltételek alapján, az egyes intézkedésekre elkülönített forrás figyelembevételével:

a) arányosítással,

b) jogszabályban vagy pályázati felhívásban meghatározottak szerinti benyújtási vagy beérkezési sorrend alapján,

c) rangsor állításával,

d) az a)–c) pontban foglaltak együttes alkalmazásával, vagy

e) meghatározott mérték alapján

hozza meg.

26. § (1) Az agrártámogatási jogviszony az adott intézkedéstől függően a kérelem benyújtásával vagy a döntés közlésével jön létre a támogató és a kedvezményezett között. Az agrártámogatási jogviszony az abból eredő jogosultságok megszűnésével és kötelezettségek teljesítésével szűnik meg.

(2) Az agrártámogatási jogviszony létrejötte – a 27. §-ban foglalt kivétellel – a kedvezményezett részére jogokat és kötelezettségeket keletkeztet.

(3) Az agrártámogatási jogviszonyt bíróság vagy más hatóság döntése nem hozhatja létre.

27. § Amennyiben a döntés ellen jogorvoslati kérelem benyújtásának van helye, a jogorvoslati kérelemmel érintett döntés a jogorvoslati kérelem elbírálásáról szóló döntés közléséig nem keletkeztet sem jogokat, sem kötelezettségeket, kivéve, ha a támogató a jogorvoslati kérelemmel érintett döntésben bármilyen összegű kifizetésről rendelkezett.

28. § (1) A támogatási kérelem benyújtása, valamint az intézkedésre vonatkozó jogosultsági feltételek teljesítése – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – nem keletkeztet alanyi jogosultságot a támogatásra, arra csak a rendelkezésre álló forrásra,

valamint az intézkedésre meghatározott támogatási feltételek teljesülésére tekintettel hozott támogatási döntés alapján válik jogosulttá a kedvezményezett.

(2) A kedvezményezettet terheli a kérelemmel összefüggésben tett bármilyen nyilatkozatával, a benyújtott dokumentumok helytállóságával, valamint a támogató által megállapított ténnyel szemben a bizonyítási kötelezettség.

(3) A kérelem elbírálása során nem lehet figyelembe venni a 13. § (1) bekezdésében, valamint a 17. § (1) bekezdésében felsorolt nyilvántartási rendszerekben szereplő olyan adatokat, amelyeket a kérelem benyújtását követően pótoltak vagy – akár visszamenőleg – módosítottak, ha a pótlás vagy módosítás az intézkedésben való részvétel feltételeinek utólagos teljesítésére vagy a kérelem kedvezőbb elbírálására irányul.

(4) A támogató a kérelmet elutasítja, amennyiben a kedvezményezett az intézkedésben való részvételhez szükséges feltételeket mesterséges körülmények létrehozásával azért teremtette meg, hogy az adott intézkedés céljaival ellentétes előnyhöz jusson.

29. § (1) A támogató a kérelem benyújtását követően és az agrártámogatási jogviszony fennállása során az általa hozott döntést, a jogviszonyból származó követelés megállapításának, valamint megállapítása esetén annak végrehajtásához való jog elévüléséig felülvizsgálhatja. A felülvizsgálat eredményeképpen a támogató a jogszabálysértő döntését módosítja vagy visszavonja.

(2) Ha a döntésben név-, szám- vagy más elírás, illetve számítási hiba van, a támogató a hibát kijavítja, ha az nem hat ki az ügy érdemére.

10. Kapcsolattartás

30. § (1) Az eljárásban – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – elektronikus a kapcsolattartás.

(2) A támogató a kedvezményezettek részére elektronikus felületet biztosít az elektronikus kapcsolattartás kizárólagos eszközeként.

11. A végrehajtásban közreműködő szerv

31. § Jogszabályban meghatározott esetben a támogató az eljárásban a döntéshozatalhoz szükséges különleges szakértelmet igénylő tény, adat vagy egyéb körülmény megállapításához végrehajtásban közreműködő szervet vesz igénybe.

12. A jogutódlás

32. § (1) A jogszabályban vagy pályázati felhívásban meghatározott feltételek alapján a folyamatban lévő eljárásban a kedvezményezett helyébe annak a polgári jog szerinti jogutódja lép, amely esetben a jogutód kedvezményezettet megilletik mindazon jogok és terhelik mindazon kötelezettségek, amelyek a jogelődöt megillették és terhelték.

(2) Eltérő megállapodás vagy döntés hiányában több jogutód esetén – ha jogszabály vagy pályázati felhívás lehetővé teszi –:

a) a jogelőd kötelezettségeit a jogutódok vagyonarányosan teljesítik, teljesítés hiányában pedig a jogelőd tartozásáért egyetemlegesen felelnek,

b) a támogatásra vagyonarányosan jogosultak.

(3) A jogutód a támogatóval szemben fennálló követelését az örökhagyó halálát, illetve a jogelőd megszűnését követő három éven belül érvényesítheti az intézkedés jellegének megfelelő tartalmú okirattal igazolva, valamint az e törvényben meghatározott egyéb kötelezettség teljesítésével, hogy jogosult a támogatás összegére, illetve a támogatási jogosultság igénybevételére. A jogutód legkésőbb az örökhagyó halálát, illetve jogelőd megszűnését követő három éven belül léphet a még folyamatban lévő eljárásba.

(4) A támogató a kedvezményezettel annak halálakor együtt élt házastársa vagy törvényes rend szerinti örököse (a továbbiakban: vélelmezett örökös) kérelmére az intézkedéshez kapcsolódó eljárást megindíthatja. A vélelmezett örökös eljárásbeli jogutódlása esetén a támogató az eljárást felfüggeszti azzal, hogy az érdemi döntés meghozatalához szükséges eljárási cselekményeket a vélelmezett örökös bevonásával elvégzi, érdemi döntést azonban csak jogerős hagyatékátadó végzés benyújtását követően hoz.

(5) Beruházási jellegű intézkedések esetén, amennyiben pályázati felhívás eltérően nem rendelkezik, valamint a kedvezményezett jogai és kötelezettségei nem oszthatóak, a jogelőd helyére egy jogutód léphet az öröklést is beleértve.

13. Kötelezettségátadás

33. § (1) Jogszabályban vagy pályázati felhívásban meghatározott feltételek fennállása esetén a támogató jóváhagyásával kötelezettség más által átvállalható, ha a támogatás igénybevételével összefüggésben vállalt kötelezettségek teljesítésének időtartama alatt a mezőgazdasági üzem egésze vagy a kötelezettség vállalásával érintett része átruházásra kerül.

(2) A kötelezettség átadás jóváhagyásával az átadó mentesül a kötelezettségek további teljesítése alól, míg az átvállaló az agrártámogatási jogviszonyban a kedvezményezett helyére lép. Az átvállaló csak egy személy lehet.

14. Az intézkedésekkel összefüggő egyes ellenőrzések

34. § (1) A támogató az intézkedésekkel kapcsolatos feltételek meglétének vizsgálata céljából jogszabályban meghatározott ellenőrzéseket végez (a továbbiakban együtt: ellenőrzés).

(2) Az ellenőrzés során vizsgálni kell, hogy a kérelemben, valamint a döntésben foglalt adatok, tények, körülmények megfelelnek-e a valóságnak, az intézkedésben való részvétel feltételeit megállapító jogszabályban vagy a pályázati felhívásban foglaltaknak.

(3) A kérelmet el kell utasítani, ha a kedvezményezett vagy a képviselőjére jogosult személy az ellenőrzést az akadályozás befejezésére vonatkozó felszólítás ellenére ismételten vagy továbbra is akadályozza vagy meghiúsítja.

15. Jogorvoslati kérelem

35. § (1) A kedvezményezett a támogató döntése ellen a miniszternek címezve jogorvoslati kérelmet nyújthat be a támogatóhoz, ha a döntés meghozatalára, módosítására, a támogatás folyósítására, visszakövetelésére vonatkozó eljárás jogszabálysértő vagy nem felel meg a pályázati felhívásnak.

(2) Nem lehet jogorvoslati kérelmet benyújtani

- a) a miniszter saját hatáskörben hozott döntése ellen;
- b) az eljárást felfüggesztő döntés ellen;
- c) ha a kérelmet forráshiány vagy keretkimerülés miatt utasították el;
- d) kizárólag arányosítás miatti csökkentést tartalmazó döntés ellen;
- e) jogorvoslati kérelem tárgyában hozott döntés ellen;
- f) jogszabályban felsorolt nem érdemi döntés ellen, valamint
- g) a kérelemnek maradéktalanul helyt adó döntés ellen.

(3) Ha a támogató az általa hozott döntéssel szemben benyújtott jogorvoslati kérelemben foglaltakkal részben vagy egészben egyetért, döntését saját hatáskörben felülvizsgálja, és ennek megfelelően módosítja a jogorvoslati kérelemmel érintett döntést. Az így megváltoztatott döntéssel szemben jogorvoslati kérelemnek van helye.

16. Közigazgatási per

36. § A kedvezményezett a jogorvoslati kérelemmel elbírált döntés ellen, továbbá az olyan döntés ellen, amely ellen a jogorvoslat kizárt, közigazgatási pert indíthat.

17. Az intézkedésben való jogosulatlan részvétel

37. § (1) Az intézkedésben való részvétellel összefüggésben megállapított jogosultság vagy az igénybe vett támogatás egésze vagy egy része jogosulatlannak minősül, ha a kedvezményezett:

- a) támogatási feltétel vonatkozásában valótlan tényről közöl, adatot eltitkol,
- b) az intézkedés céljának megvalósulásával kapcsolatos ellenőrzést akadályoz, ideértve azt az esetet is, ha adatszolgáltatási vagy fizetési kötelezettségét nem teljesíti vagy megszegi,
- c) az intézkedésben való részvételi jogosultságot vagy a támogatást annak céljától eltérően használja fel,
- d) a jogszabályban vagy a pályázati felhívásban meghatározott intézkedésben való részvételre vonatkozó feltételeket – ideértve a támogatás kifizetését megelőző vagy azt követő időszakra vállalt kötelezettségeket is – megszegi, vagy
- e) valamely tényről, körülményről olyan valótlan tartalmú nyilatkozatot tesz, amely a jogosultság megállapítását érdemben érinti.

(2) Ha jogszabály vagy pályázati felhívás az intézkedésben való jogosulatlan részvétel jogkövetkezményeként a támogatás csökkentését írja elő, annak mértékét és feltételeit jogszabályban vagy a pályázati felhívásban kell megállapítani, feltéve, hogy erről közvetlenül alkalmazandó európai uniós jogi aktus nem rendelkezik.

(3) A támogató nyilvántartja azon intézkedést, amelyben a kedvezményezett jogosulatlanul vett részt, és azon időpontot, ameddig jogszabály vagy pályázati felhívás rendelkezései szerint a kedvezményezett ugyanazon intézkedésben vagy intézkedéscsoportban nem vehet részt.

(4) Az intézkedésben való jogosulatlan részvétellel igénybe vett támogatást jogszabályban foglaltak szerint, kamattal növelten kell visszafizetni.

(5) Ha a kedvezményezett részére a támogató tévesen vagy jogalap nélkül fizeti ki a támogatást, annak visszafizetését csak késedelem esetén terheli kamat.

(6) A támogatónak az intézkedésben való jogosulatlan részvételt megállapító döntése a közlés időpontjától kezdődően végrehajtható, tekintet nélkül arra, hogy a döntés ellen nyújtottak-e be jogorvoslati kérelmet.

(7) Az intézkedésben való jogosulatlan részvételt megállapító döntés véglegessé válásával – ha csak a támogatás egy része tekintetében állapítható meg a jogosulatlan részvétel, úgy az érintett rész vonatkozásában – a kedvezményezett intézkedésben való részvételhez fűződő jogosultsága megszűnik.

38. § (1) Ha a kedvezményezett elháríthatatlan külső okra (vis maior) hivatkozik, annak fennállását jogszabályban meghatározottak szerint kell igazolnia. A támogató az elháríthatatlan külső ok meglétét intézkedésenként egyedileg, a következménnyel okozati összefüggésben vizsgálja és dönt annak elfogadásáról.

(2) Nem tekinthető intézkedésben való jogosulatlan részvételnek, ha a kedvezményezett kötelezettségének elháríthatatlan külső ok miatt igazoltan nem tud eleget tenni.

18. Egyes támogatások igénybevételéből való kizárás

39. § (1) A támogató az intézkedésben való jogosulatlan részvétel megállapítása vagy – ha az agrártámogatási jogviszony még nem jött létre – a kérelem elutasítása mellett legfeljebb öt évre kizárja a törvény hatálya alá tartozó támogatások igénybevételéből azt, akit vagy amelynek vezető tisztségviselőjét, tulajdonosát az e törvény hatálya alá tartozó támogatással összefüggésben elkövetett bűncselekmény vonatkozásában jogerős büntető ítéletben marasztalnak el. A kizárás hatálya kiterjed a kedvezményezett olyan vezető tisztségviselőjére vagy tulajdonosára is, akinek bűnösségét a jogerős ítélet megállapította.

(2) A kizárás időtartamát a bűncselekménnyel okozott kár, vagyoni hátrány jogszabályban meghatározott mértékéhez igazodóan állapítja meg a támogató.

19. Elévülés

40. § (1) Az intézkedésben való jogosulatlan részvétel megállapításához való jog – közvetlenül alkalmazandó európai uniós jogi aktus eltérő rendelkezése hiányában –

a) a jogosultságot megállapító döntés véglegessé válásától vagy

b) ha kötelezettségvállalási időszak áll fenn, az intézkedés megvalósítását követő kötelezettségvállalási időszak lejártától számított öt év elteltével évül el.

(2) Bűncselekmény elkövetése esetén, ha azt a támogatásra követik el, a támogatás visszatérítésének megállapításához való jog nem évül el mindaddig, amíg a bűncselekmény büntethetősége el nem évül.

(3) Ha a támogatáshoz való jogosultságot érintő döntés ellen közigazgatási pert indítanak, a kereset előterjesztésétől a bíróság határozatának jogerőre emelkedéséig a támogatás visszatérítésének megállapításához való jog elévülése nyugszik.

41. § (1) A támogatót az e törvény hatálya alá tartozó intézkedésekkel kapcsolatban elkövetett bűncselekmények miatt indult vagy az intézkedéseket érintő bűncselekmények miatt folyamatban lévő büntetőeljárásokban a sértett jogai illetik meg.

(2) Az (1) bekezdésben említett bűncselekményekkel okozott kár megtérítése iránt az állam nevében a polgári jogi igényt a támogató terjeszti elő.

20. Végrehajtás

42. § Az e törvény szerinti intézkedésben való jogosulatlan részvétel alapján megállapított és fennálló tartozás adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül, és azt a törvényben meghatározott kivételekkel az adó- és vámhatóság a rá irányadó szabályok szerint hajtja be.

43. § (1) A kedvezményezettet megillető támogatást a támogató a kedvezményezettet terhelő, az intézkedésekkel összefüggő tartozás összegéig visszatartja és ezzel a tartozás megfizetettnek minősül. Ha az igénybe vehető támogatás összege a kedvezményezettet terhelő tartozások mindegyikére nem nyújt fedezetet, azt az esedékesség sorrendjében kell a nyilvántartott tartozás kiegészítésére elszámolni.

(2) A kedvezményezett egyes támogatások esetében az adótartozással csökkentett összegre jogosult. Az adó- és vámhatóság az általa nyilvántartott tartozás fennállásáról és összegéről a támogató megkeresésére adatot szolgáltat. Az adatszolgáltatásban szereplő tartozás összegét a részben vagy egészben az Európai Unió által finanszírozott támogatásból, továbbá a tagállami hatáskörben, központi költségvetésből nyújtott agrártámogatásból a mindenkori központi költségvetési törvény vagy az államháztartásról szóló törvény szabályai szerint a támogató visszatartja, és átutalja az adó- és vámhatóságnak. A visszatartott támogatásnak megfelelő összegű tartozás az átutalással egyidejűleg megfizetettnek minősül.

(3) Ha a támogatás összege az adó- és vámhatóság által a (2) bekezdés alapján szolgáltatott, a kedvezményezettet terhelő tartozások mindegyikére nem nyújt fedezetet, azt a tartozások arányában kell a nyilvántartott tartozás kiegészítésére elszámolni.

44. § (1) Ha a kedvezményezett az esedékes tartozását nem fizette meg és azt tőle nem lehet behajtani, a tartozás megfizetésére kötelezhető:

a) a kedvezményezett tartozásáért kezességet vállaló, vagy a kedvezményezett tartozását átvállaló, érvényes szerződésben foglalt tartozás tekintetében,

b) az Európai Unió által vagy nevében kezelt költségvetésnek vagyoni hátrányt okozó bűncselekmény elkövetője az azzal összefüggő tartozás tekintetében,

c) a gazdasági társaság, a közös név alatt működő polgári jogi társaság tartozásáért a rájuk vonatkozó szabályok szerint a helytállni köteles tag, vezető tisztségviselő, vagy szervezet, a jogi személy felelősségvállalásával működő vállalkozó esetében a felelősségvállaló, továbbá az a személy, aki vagy amely a vállalkozás kötelezettségeiért törvény alapján felel.

(2) Az (1) bekezdés szerinti döntés hiánya nem zárja ki a követelés peres vagy nemperes eljárásban történő érvényesítését.

21. Végrehajtáshoz való jog elévülése

45. § (1) A végrehajtáshoz való jog a kötelezettséget megállapító döntés véglegessé válásától, vagy ha a döntés teljesítési határidőt vagy határnapot állapított meg, annak utolsó napjától, illetve a határnapot követő naptól számított öt év elteltével évül el.

(2) Nyugszik az elévülés a végrehajtási eljárásban engedélyezett fizetési kedvezmény, a végrehajtás felfüggesztése, továbbá a pénzfizetési kötelezettség folyamatos végrehajtásának időtartama alatt.

(3) A végrehajtáshoz való jog elévülését bármely végrehajtási cselekmény megszakítja. Az elévülés megszakadásával az elévülési idő újra kezdődik. A döntés véglegessé válásának időpontjától vagy, ha a döntés teljesítési határidőt vagy határnapot

állapított meg, annak utolsó napjától, illetve a határnapot követő naptól számított tíz év elteltével a döntés nem hajtható végre.

22. A behajthatatlan tartozás törlése

46. § (1) A támogató törölheti a kedvezményezett tartozását, ha:

- a) azt az adó- és vámhatóság ideiglenesen eredménytelen végrehajtással érintett tartozásnak minősítette;
- b) az az adó- és vámhatóságnak az adós ellen vezetett végrehajtása során a fedezet részbeni vagy egészbeni hiánya miatt nem térül meg;
- c) azt a felszámoló az általa adott írásbeli nyilatkozat szerint behajthatatlannak minősítette;
- d) az a felszámolás, az adósságrendezési eljárás befejezésekor a vagyonfelosztási javaslat szerint nem térül meg;
- e) az adós természetes személy hagyatéka – más örökös hiányában – az államra száll, vagy az adós szervezet jogutód nélkül szűnt meg; vagy
- f) az elévült.

(2) Az esedékessé válást követő hat hónapon belül a kedvezményezettet terhelő tartozás végrehajthatatlanság címén nem törölhető.

(3) A végrehajthatatlanság címén törölt tartozást a támogató ismét előírja, ha a végrehajtáshoz való jog elévülési idején belül a tartozás végrehajthatóvá válik.

(4) A támogató az (1) bekezdésben megállapított feltételek hiányában is törölheti a tízezer forintot meg nem haladó tartozást, amennyiben a tartozás nyilvántartása, a végrehajtás érdekében szükséges intézkedés megtétele a tartozással arányban nem álló költségeket eredményezne. Az így törölt tételeket a kifizető ügynökség nyilvántartja. Ha az ilyen tartozás végrehajtásával összefüggésben a kifizető ügynökség az adó- és vámhatóságot megkereste, a tartozás törléséről az adó- és vámhatóságot is tájékoztatja.

23. Eljárás költségei

47. § Az e törvény hatálya alá tartozó eljárások tárgyi díj- és illetékmentesek.

24. Felhatalmazó rendelkezések

48. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a KAP Alapok szervezeteit, a feltételeesség körébe tartozó ellenőrzéseket végző hatáskörrel rendelkező hatóságot rendeletben jelölje ki és feladatkörét állapítsa meg.⁶

(2) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a KAP Alapok és a nemzeti költségvetésből nyújtott egyes támogatásokkal kapcsolatos pénzügyi, számviteli, lebonyolítási, biztosítékezelési rendet rendeletben állapítsa meg.

(3) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy

1. a KAP Alapok és a nemzeti hatáskörben nyújtott támogatások részletes eljárási szabályait, a támogatási igények benyújtásának, elbírálásának, folyósításának, felhasználásának, a felhasználásra vonatkozó beszámolásnak, a felhasználás ellenőrzésének és a jogosulatlanul igénybe vett támogatás jogkövetkezményeinek, a támogatási döntés módosításának a feltételeit,⁷

2. a KAP Alapok egyes intézkedéseinek igénybevételével, az ahhoz kapcsolódó adatszolgáltatással, eljárásokkal, valamint az intézkedésekben való részvétellel kapcsolatos részletes szabályokat,⁸

3. a Nemzeti Irányító Hatóság feladatainak közreműködő szervezetre történő 12. § (1) bekezdése szerinti átruházásával kapcsolatos részletes szabályokat,

4. a Nemzeti Kifizető Ügynökség feladatainak együttműködő szervezetre történő 12. § (3) bekezdése szerinti átruházásával kapcsolatos részletes szabályokat,

5. a KAP Alapokból nyújtott támogatásokból finanszírozott közbeszerzési eljárások ellenőrzésének részletes szabályait,

6. az elháríthatatlan külső ok (vis maior) bejelentésével és igazolásával kapcsolatos részletes szabályokat,

7. a KAP Alapok intézkedései esetén alkalmazandó monitoring részletes szabályait, továbbá a monitoringindikátorok alapján képzett adatok és az adatok szolgáltatására kötelezettek körét, valamint a monitoringadatok szolgáltatásának a rendjét,⁹

8. a MePAR és a hozzá kapcsolódó nyilvántartások részletes szabályait, a MePAR üzemeltetésének részletes szabályait, a MePAR-ban kezelt adattartalmat, az adatszolgáltatás, adatfelhasználás és adatkezelés rendjének részletes szabályait,

9. az intervenciók raktárregiszter létrehozásával, az ahhoz kapcsolódó adatszolgáltatással, eljárásokkal kapcsolatos részletes szabályokat,¹⁰

10. a feltételeesség, valamint a szociális feltételeesség körébe tartozó ellenőrzések lefolytatásával, valamint a jogkövetkezmények alkalmazásával kapcsolatos szabályokat, a végrehajtásához kialakítandó nyilvántartások részletes szabályait,

11. az elektronikus úton teljesítendő kérelembenyújtás, valamint adatszolgáltatási kötelezettség eseteit, az elektronikus kapcsolattartás feltételeit, valamint az elektronikus kapcsolattartással kapcsolatos részletes szabályokat,¹¹

12. a KNYR vezetésének részletes szabályait és az abban szereplő konkrét adatokat,¹²

13. a tevékenységihely-nyilvántartás módját és feltételeit, továbbá a tevékenységihely-nyilvántartással kapcsolatos eljárás részletes szabályait,¹³

14. a Nemzeti KAP-hálózat felállításával kapcsolatos részletes szabályokat,

15. a mezőgazdasági vagyoni értékű jogok megállapításának és nyilvántartásának részletes szabályait,

16. a területi monitoringrendszer működtetésével, a helyszíni ellenőrzések mintakiválasztásával, lebonyolításával, tartalmával, az ellenőrzési jelentés részleteivel kapcsolatos szabályokat,¹⁴

17. támogatási jogosultságok felső határának megállapítása, és az országos tartalékával összefüggő részletes szabályait,

18. az ellenőrzések lefolytatásával kapcsolatos részletes szabályokat,¹⁵

19. a támogatási feltételek mesterséges megteremtése vizsgálatának részletes szabályait

rendeletben állapítsa meg.

(4) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy a nemzeti hatáskörbe tartozó mezőgazdasági, halászati, erdészeti és agrár-vidékfejlesztési állami támogatás igénybevételére vonatkozó különös feltételeket rendeletben állapítsa meg.¹⁶

(5) ¹⁷ Felhatalmazást kap a gazdaságfejlesztésért felelős miniszter, hogy az agrárpolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben az Agrár Széchenyi Kártya Konstrukciók működésének és igénybevételének szabályait rendeletben állapítsa meg.

25. Hatályba léptető és átmeneti rendelkezések

49. § (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – 2023. január 1-jén lép hatályba.

(2) A 10. § (2) bekezdése, az 5. alcím, a 16. § (2)–(6) bekezdése, a 17–19. § és a 7–23. alcím, valamint az 52. § és az 53. § 2023. június 1-jén lép hatályba.

50. § (1) E törvény feltételelességre és szociális feltételelességre vonatkozó rendelkezéseit a közvetlenül alkalmazandó európai uniós jogi aktusban megállapított időponttól kell alkalmazni.

(2) A nemzeti hatáskörben nyújtott támogatásokra vonatkozó rendelkezéseket e törvény hatálybalépése után meghirdetett intézkedésekre kell alkalmazni. Az ezt megelőzően meghirdetett intézkedések alapján indult eljárásokat a korábbi jogszabályokban foglaltak alapján kell lefolytatni.

(3) A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló [2007. évi XVII. törvény](#) e törvény 54–77. §-ával megállapított rendelkezéseit 2023. május 31-ig kell alkalmazni.

(4) 2023. június 1-től az Egységes Mezőgazdasági Ügyfél-nyilvántartási Rendszer alatt a KNYR-t kell érteni.

26. Az Európai Unió jogának való megfelelés

51. § Ez a törvény

1. a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2021/2115/EU (2021. december 2.) európai parlamenti és tanácsi rendelet, valamint

2. a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2021/2116/EU (2021. december 2.) európai parlamenti és tanácsi rendelet

végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

27. Módosító rendelkezések

52. §¹⁸

53. §¹⁹

54. §²⁰

55. §²¹

56. §²²

57. §²³

58. §²⁴

59. §²⁵

60. §²⁶

61. §²⁷

62. §²⁸

63. §²⁹

64. §³⁰

65. §³¹

66. §³²

67. §³³

68. §³⁴

69. §³⁵

70. §³⁶

71. §³⁷

72. §³⁸

73. §³⁹

74. §⁴⁰

75. §⁴¹

76. §⁴²

77. §⁴³

¹A törvényt az Országgyűlés a 2022. december 7-i ülésnapján fogadta el. A kihirdetés napja: 2022. december 20.

²A 10. § (1) bekezdés 4. pontja a [2023. évi XLIV. törvény 217. § \(1\) bekezdés](#)ével megállapított szöveg.

³A 10. § (1) bekezdés 9. pontja a [2023. évi XLIV. törvény 217. § \(2\) bekezdés](#)ével megállapított szöveg.

⁴A 10. § (1) bekezdés 21. pont a) alpontja a [2023. évi XLIV. törvény 217. § \(3\) bekezdés](#)ével megállapított szöveg.

⁵A 11. § (5) bekezdését a [2023. évi XLIV. törvény 218. §-a](#) iktatta be.

⁶Lásd a [601/2022. \(XII. 28.\) Korm. rendeletet](#).

⁷Lásd az [53/2023. \(IX. 13.\) AM rendeletet](#), az [54/2023. \(IX. 13.\) AM rendeletet](#).

⁸Lásd a [25/2023. \(VI. 26.\) AM rendeletet](#), az [50/2023. \(IX. 5.\) AM rendeletet](#), az [54/2023. \(IX. 13.\) AM rendeletet](#).

⁹Lásd az [54/2023. \(IX. 13.\) AM rendeletet](#).

¹⁰Lásd az [54/2023. \(IX. 13.\) AM rendeletet](#).

¹¹Lásd az [54/2023. \(IX. 13.\) AM rendeletet](#).

¹²Lásd az [54/2023. \(IX. 13.\) AM rendeletet](#).

¹³Lásd az [54/2023. \(IX. 13.\) AM rendeletet](#).

¹⁴Lásd az [54/2023. \(IX. 13.\) AM rendeletet](#).

¹⁵Lásd az [50/2023. \(IX. 5.\) AM rendeletet](#), az [54/2023. \(IX. 13.\) AM rendeletet](#).

¹⁶Lásd a [46/2023. \(VIII. 18.\) AM rendeletet](#).

¹⁷A 48. § (5) bekezdését a [2023. évi XLIV. törvény 219. §-a](#) iktatta be.

¹⁸Az 52. § a [2010. évi CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.

¹⁹Az 53. § a [2010. évi CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.

²⁰Az 54. § a [2010. évi CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.

²¹Az 55. § a [2010. évi CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.

²²Az 56. § a [2010. évi CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.

²³Az 57. § a [2010. évi CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.

²⁴Az 58. § a [2010. évi CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.

²⁵Az 59. § a [2010. évi CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.

²⁶A 60. § a [2010. évi CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.

²⁷A 61. § a [2010. évi CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.

²⁸A 62. § a [2010. évi CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.

²⁹A 63. § a [2010. évi CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.

- ³⁰A 64. § a [2010. évi CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.
- ³¹A 65. § a [2010. évi CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.
- ³²A 66. § a [2010. évi CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.
- ³³A 67. § a [2010. évi CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.
- ³⁴A 68. § a [2010. évi CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.
- ³⁵A 69. § a [2010. évi CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.
- ³⁶A 70. § a [2010. évi CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.
- ³⁷A 71. § a [2010. évi CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.
- ³⁸A 72. § a [2010. évi CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.
- ³⁹A 73. § a [2010. évi CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.
- ⁴⁰A 74. § a [2010. évi CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.
- ⁴¹A 75. § a [2010. évi CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.
- ⁴²A 76. § a [2010. évi CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.
- ⁴³A 77. § a [2010. évi CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.